

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U004359

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 25-12-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Прохоренко Ігор Артемович

2. Ihor A. Prokhorenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0003-6792-8428

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 011

Назва наукової спеціальності: Освітні, педагогічні науки

Галузь / галузі знань: освіта

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Освітні, педагогічні науки

Дата захисту: 12-02-2026

Спеціальність за освітою: Стоматологія

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 11599

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14.35, 14.35.09, 30.51.43

Тема дисертації:

1. Методика інтеграції знань з механіки та біомеханіки у професійній підготовці магістрів стоматології
2. Methods of integrating knowledge of mechanics and biomechanics in the professional training of master's degree students in dentistry

Реферат:

1. У дисертаційній роботі на основі системного наукового аналізу процесу підготовки здобувачів вищої медичної освіти другого (магістерського) рівня за спеціальністю «Стоматологія» вперше обґрунтовано теоретичні засади інтеграції знань з механіки та біомеханіки, розроблено методику реалізації інтегративного підходу та експериментально перевірено її ефективність. Невпинне вдосконалення технологій діагностики, лікування, протезування та відновлення, успіхи стоматологічного матеріалознавства, цифрова трансформація галузі зумовили зростання вимогливості пацієнтів до якості стоматологічних послуг, гармонічного поєднання естетичних та функціональних якостей відновлених елементів ЗШС. Якісна професійна підготовка магістрів стоматології є соціально детермінованим суспільним запитом на належне стоматологічне забезпечення населення. Визначальною ланкою формування конкурентоспроможного

фахівця галузі охорони здоров'я України, здатного надавати стоматологічні послуги, що відповідають високим європейським і світовим стандартам, є процес підготовки магістрів стоматології у закладах вищої медичної освіти. Виклики та загрози, які обумовлені широкомасштабною військовою агресією рф проти України змушують реалізовувати освітній процес в особливих умовах, не знижуючи при цьому рівня вимог до якості професійної підготовки майбутніх магістрів стоматології. Формування складової професійної компетентності сучасного лікаря-стоматолога, в основу якої покладено систему знань про функціональні взаємозв'язки структурних елементів та тканин зубощелепної системи, є актуальною проблемою сьогодення. Статистика свідчить, що значна частка стоматологічних захворювань та ускладнень пов'язана з недостатнім знанням біомеханіки опорно рухового та зубо-щелепного апарату та недостатнім розумінням багатofункціональності взаємозв'язків елементів та тканин зубощелепної системи в нормі та при патології та використанням цих знань у реконструктивній стоматології, діагностиці та профілактиці стоматологічних захворювань. Актуальність таких досліджень в Україні істотно посилюється через збільшення кількості пацієнтів, травмованих у війні, яку розв'язала рф на нашій території. Значна кількість поранених потребує втручання саме спеціалістів з щелепо-лицевої хірургії, гнатології та інших фахівців, що добре знають закони механіки та біомеханіки і вміють застосовувати ці знання у професійній практичній діяльності. Переконаливим свідченням актуальності є також поява відносно нової спеціальності в стоматології – гнатології (в Україні це субспеціальність), яка вивчає властивості м'язових та кісткових тканин зубощелепної системи та опорно-рухового апарату, базуючись на ідеях та методах класичної механіки, ураховуючи механічні рухи, функціональні взаємозв'язки елементів зубощелепної системи та опорно-рухового апарату людини у різних станах та періодах життєвого циклу, включно з періодами розвитку, старіння та при порушеннях та патологіях. Формування системи знань про функціональні зв'язки окремих елементів зубощелепної системи є комплексною проблемою, вирішення якої потребує інтеграції знань з анатомії, фізіології, ортодонтії, ортопедії та інших фахових дисциплін. Основою для такої інтеграції є базові знання з класичної механіки (поняття важеля, моменту сили, шарнірного з'єднання, ступеня вільності, роботи, енергії) та біомеханіки (морфологічна будова кісткової тканини, скелетних та гладких м'язових волокон, рухливості суглобів, механізмів м'язового скорочення, потенціалу дії, взаємозв'язку між силою і довжиною саркомера тощо тощо). Проаналізувавши освітньо-професійні програми та навчальні плани провідних медичних (фармацевтичних) закладів вищої освіти, наукову літературу, нами було з'ясовано, що питання інтеграції знань з механіки та біомеханіки в професійній підготовці магістрів стоматології наразі залишаються мало дослідженими в Україні. Попри безсумнівну актуальність і своєчасність на даний момент відсутня дидактично обґрунтована модель та методика інтеграції знань з механіки та біомеханіки у системі підготовки лікарів-стоматологів.

2. The dissertation is devoted to the theoretical substantiation, methodological development, and experimental verification of the effectiveness of an integrative approach to combining knowledge of mechanics and biomechanics in the professional training of second-level (Master's degree) students majoring in Dentistry. Based on a systematic scientific analysis of the professional training process of future dentists, the study for the first time substantiates the theoretical foundations of integrating mechanics and biomechanics knowledge, develops a methodology for implementing the integrative approach, and experimentally verifies its effectiveness. The continuous advancement of diagnostic, treatment, prosthetic, and restorative technologies, progress in dental materials science, and the digital transformation of the field have led to increased patient expectations regarding the quality of dental services and the harmonious combination of aesthetic and functional characteristics of restored elements of the dentoalveolar system. High-quality professional training of Master's degree students in dentistry is a socially determined public demand aimed at ensuring adequate dental care for the population. A key factor in shaping a competitive healthcare professional capable of providing dental services that meet high European and global standards is the training of Master's degree students in dentistry within higher medical education institutions. The challenges and threats caused by the large-scale military aggression of the Russian Federation against Ukraine necessitate the organization of the educational process under special conditions while maintaining high standards of professional training for future dentists. The formation of the professional

competence constituent in modern dentists, based on a system of knowledge about functional interrelations among the structural elements and tissues of the dentoalveolar system, represents a pressing issue today. Statistics indicate that a significant proportion of dental diseases and complications are associated with insufficient knowledge of the biomechanics of the musculoskeletal and dentoalveolar systems, as well as an inadequate understanding of the multifunctional interconnections among their elements and tissues under both normal and pathological conditions, and the application of this knowledge in reconstructive dentistry, diagnostics, and disease prevention. The relevance of such research in Ukraine is significantly intensified by the growing number of patients injured during the war initiated by the Russian Federation on Ukrainian territory. A considerable number of wounded individuals require interventions by maxillofacial surgeons, gnathologists, and other specialists who possess a thorough understanding of the laws of mechanics and biomechanics and are capable of applying this knowledge in professional practice. Further evidence of the relevance of the study is the emergence of a relatively new field in dentistry – gnathology (a subspecialty in Ukraine), which studies the properties of muscular and bone tissues of the dentoalveolar system and the musculoskeletal apparatus based on the principles and methods of classical mechanics, taking into account mechanical movements, functional relationships among system elements, and their behavior across different life stages, including development, aging, and pathological conditions. The formation of a system of knowledge about functional relationships among individual elements of the dentoalveolar system is a complex problem that requires the integration of knowledge from anatomy, physiology, orthodontics, prosthodontics, and other professional disciplines. The foundation for such integration is provided by basic knowledge of classical mechanics (concepts of levers, moments of force, hinge joints, degree of freedom, work, energy) and biomechanics (morphological structure of bone tissue, skeletal and smooth muscle fibers, joint mobility, mechanisms of muscle contraction, action potential, force–length relationship of the sarcomere, etc.). An analysis of educational and professional programs, curricula of leading medical (pharmaceutical) higher education institutions, and scientific literature revealed that the issue of integrating mechanics and biomechanics knowledge into the professional training of Master's degree students in dentistry remains insufficiently studied in Ukraine. Despite its undeniable relevance and timeliness, there is currently no didactically substantiated model or methodology for integrating mechanics and biomechanics knowledge into the training system of dentists.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Прохоренко І.А. Інтеграція знань з біомеханіку в професійну підготовку магістрів стоматології. Медицина та фармація: освітні дискурси. 2024. (1). С. 45–50.
- Матвієнко М.М., Прохоренко І.А. Використання технологій комп'ютеризованого навчання, доповненої (AR) та віртуальної (VR) реальностей у доклінічній стоматологічній освіті. Медицина та фармація: освітні дискурси. 2024. (4). С. 70–78.
- Стучинська Н.В., Андрійчук М.Д., Прохоренко І.А. Компоненти STEM-освіти у підготовці майбутніх фахівців галузі охорони здоров'я. Наукові записки: Педагогічні науки. 2025. 159. С. 129–139.
- Стучинська Н., Костюк Т., Мельник Б, Прохоренко І. Конструювання змісту вибіркового навчальних дисциплін, орієнтованих на підготовку фахівців у сфері ортодонції, зокрема в напрямку гнатології. Медицина та фармація: освітні дискурси. 2025. (2). 70–78.

- Храпійчук Г., Стучинська Н., Прохоренко І. Створення навчальних відео в процесі проектної діяльності студентів. Неперервна професійна освіта: теорія і практика. 2025. 2(83). С.79–90.
- Kaniura O.A., Stuchynska N.V., Prokhorenko I.A. Formation of readiness for professional activity of future dentists on the basis of interdisciplinary integration. Wiad Lek. 2025. 78(5). P. 1058–1064.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0120U101381; 0124U000724

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Стучинська Наталія Василівна
2. Nataliia V. Stuchynska

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5583-899X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Рудяк Юрій Аронович
2. Yurii A. Rudiak

Кваліфікація: д.т.н., професор, 01.02.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1836-9132

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України

Код за ЄДРПОУ: 02010830

Місцезнаходження: Майдан Волі, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Войтович Ігор Станіславович

2. Ihor S. Voitovych

Кваліфікація: д. пед. н., професор, 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2813-5225

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Рівненський державний гуманітарний університет

Код за ЄДРПОУ: 25733698

Місцезнаходження: вул. С. Бандери, Рівне, Рівненський р-н., 33028, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Микитенко Павло Васильович

2. Pavlo V. Mykytenko

Кваліфікація: д.пед.н., доц., 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1188-4334

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Біденко Наталія Василівна

2. Nataliia V. Bidenko

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.22

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1132-2446

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Рева Тетяна Дмитрівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Рева Тетяна Дмитрівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Паливода Роман

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна